



Archiv pohádek, pověstí, obyčejů, starožitností  
na Záhoří a Pobečví.



Časopis lidopisný. Vychází měsíčně v Týně u Lipníka.

Číslo za 5 haléřů. — Poštou v Rakousko-Uhersku celoročně 1 kor.



ROČNÍK VI.

Květen 1910.

ČÍSLO 5.

## Litevské pohádky.

Přeložil vdp. P. Vojtěch Srba, farář v Partutovicích.

### Lauma a dítě čili trest a závist.

Jednou na jistém (selském) statku žila vdova, měla jedináčka synáčka tak rok asi starého. Jedenkrát hrabajíc seně zapomněla na dítě u kopky usnulé. Pozdě (večer) přijde «dom» vzpomněla si na chlapce a hodlala jít, leč po tmě bála se laumí, by neuškrtily (= že by uškrtily). Přece žalem puzeň vyšla za humna naslouchat a uslyšela laumy zpívat ukolebávky. Zalekla se nebohá, leč kam běžet! Pěkně se neslo, jak launy «lulotaly»: činčią linliá — činčią linliá, ničá — ničá, ty robátko, ničá — ničá, ubožátko! v hedbáví zavinuté, v kolembač uložené . . . . Druhý den ráno při svitání, žena spíchá k dítěti, neboť laumí už neslyšet — už se nebála. Přijda na místo našla chlapečka v (samém) hedbáví zavinutého, kolembač z lipových kureček, vnitřek co nejměkčeji vystlaný, hedbávnou pokrývkou přikrytý, spí si dítě po tichounku. Plna radosti robka si odnesla dítě domů a všecku nádheru, co při něm našla.

O tom jejím «štěstí» roznesla se pověst po celé dědině. Bohatá souseda «zubama» skřípá, že té, takové to bidáče, toliké (případlo) štěstí — a což! s mým děckem (bude) ještě větší, ještě pěkněj vystrojené . . .! Na druhý den zanesla své děcko, podle jedné kopky položila, a dělajíc zapomenutou, šla (bez děcka) dom. V noci jde ven poslouchat: slyší jak laumy «lulotají»: činčią — linliá — malý drobečku, činčią — linliá, naschvál tu zanechaný, se střívkami ovinutý, slaměnkami (Strohblume) odhrnutý — a hlas těch laumí nebyl přívětivý (vlídný, lahodný), nýbrž hněvivý. Těšila se souseda, že také jejímu děcku bude, snad, větší štěstí. Ráno, jak se rozbřesklo, vesele trčká pro dítě —

než ne tak bylo: našla v kolembači z lipových kur děcko uškrcené, ostrými «slaměnkami» poškrábané, «střevama» (rozuměj: z malého tlíka vytrhanýma) povinuté. Tak se vyplatila závist; přinesla si robka s velkým smutkem domů uškrceného dítko mrtvolu.

### Laumy, nebe se boří.

Laumy jsou ukrutné přadleny a tkadlčky. Večer po slunci západu, neradno ani přást ani tkát; z ničeho nic vrazí Laumy, spřadou i ten mech, nacpaný ve stěnách trámových, i tvé vlasy s hlavy, i tvé střeva z života! Proto se říkává: jen přad; až přijdou laumy, nebude ti stačit ani mechu z chaloupky!

Jedna dívčina zůstala přes čas (rozuměj u přadla), v té si nešou Laumy kolovrátky a vrrr — vrrr o všecko pryč. Nasnesla koudele z celého stavení, z celé osady, jen co by stačilo Laumám přadoucím do svítání, a kdyby chybělo, tož by střeva vyškubaly a spřadly! Posnáševší, kde kterou koudel, zpozorovala, že už končí vběhla do jizby a vzkřikla: Laumy, honem utíkejte, nebe se boří! Laumy skoky ven se podívat, — a dívčina za tím pozpřevracela stoličky vzhůru nohy, a ony (to jest laumy) nijak nemohou (něco obrátit. Bylo po přástce, vycházejice pravily: tvé štěstí, naše neštěstí, byly bysme ti (všecky vnitřnosti spřadly, i zmizely Laumy i se stoličkami i s kolovrátky. (Vykládají «baby» v Šaulích).

### Vyučený zloděj.

(Ryzí Litvan nikdy nebude krást; oškloví, hnusí, se mu do duše. Jest-li dnes pozde onde vyskýtá se nenechavec, je to skříženec z krve polské nebo německé. Odtud litevské pořekadlo: «kdo naučil lidi krást? — páni».) Leč o zlodějských šikovnostech dosti často uslyšíš v pohádkách. Zde jedna z nich pro zasmání.)

Byl jednou dvořák (hrubý sedlák) žil «přes jedno» pod panským zámekem, a měl syna. Dospív syn šel se učit krást. Vybyv vysoké školy zlodějské přišel zase «dom». Ptal se pán svého souseda-sedláka: či už je doma, jak jsem zaslechl, tvůj syn? Odpověď: je doma. Poručil pán: nechat zítra přijde ke mně.

Druhý den z rána ten zloděj přišel k pánovi, pán se ptá: no, či ses už vyučil krást? Odpověděl: už umím dobře. — No, tož ukrad dnes v noci z maštale mého hřebce. Zloděj na to: dobrá, ukradnu, a smluvili hned tři sta rublů, jestliže ukrade. Pán zvěstoval chlapům (= pacholkům): dnes budou krást hřebce; i postavil pán jednoho chlapa s jedné strany hřebce, druhého s druhé, dva ke dveřím, jednoho vsadil na koně a kázal hlídat dobře. Do pozdního večera nedočkali chlapi zloděje; jen hle, přichází nějaká baba stará všecka zmrzlá. Prosila ta baba: mužové (= lidičky), nechte mě tady někde přenocovat. Jeden se ozval: nemožná věc. Druhý řekl, snad nebude krást ta baba? I vpustili. Ta

\*) Rozuměj křížáky a šlachčice po porobě svobodné a bohaté Litvy. Ale přidrž k tomu i dnešní defraudace a vyvlastňovačky.

baba zavdala mužům «po šnopsu», psům vhodila z míška maso. Na místě muži i psi «se ožrali». Chytla psi zloděj posvazoval ocasy a pověsil přes plot. A těm chlapům, co stáli «u dveř», těm strčila do hrsti po velkém knotli; a který seděl na koni, toho posadila na hrant; a kteří stáli vedle, ty posadila na zem. Vzala koně a ukradla. Ráno pán hledí, čeho tam naděláno: psíci zadržnutí a chlapi všelijak rozsázení! Zkázal pán pro zloděje, přišel. Čis už ukradl mého koně? ptá se pán; vece zloděj: už. Potom přivedl koně na dvůr a pán mu vyplatil tři sta. Nyní poručil pán: ukrad mé paní prstýnek s prstu. Zloděj na to: dobrá, ukradu. I smluvily zas tři stováký. Jak nadešla noc, zašel zloděj na hřbitov, vykopal nebožtíka a «dosmýča» pod okno, pořad po kousku ukazoval. A pán ve světnici s flintou číhal; jak zloděj nahlídal do okna, ihned vystřelil a zloděj vtě se svalil pod oknem. Pán vyšel, popadl zloděje a tahl zahrabat, ale byl to ne zloděj, nýbrž (ten umrlec. Pán tedy neživého zakopával, ale zloděj za tím vešel do světnice, paní prsten stáhnul a ušel. Přichází pán: už, povídá, zahrabal jsem zloděje. Ale panička ptá se: byls tady, a zas odešels, kde's byl tak dlouhó? Už pánovi svítá, prsten — ukradený. Až pána obešel mráz; poznal, že ho zloděj zas dostal; vlekl tedy umrlce na hřbitov, a on se mrtvých tak bál! Ráno zloděj přinášeje prsten přišel si — pro svá tři sta. Pán po té mu dí: že ses zlodějskému řemeslu tak dobře vyučil, dokaž ještě toto; ukrad nám jídla se stola, až budeme zítra já a moji hosti «dinirovat» (večerní oběd = pietus = franc. diner). Dostaneš tisíc rublů, jestli to provedeš. — Dobrá ukradu; vece zlodějíček. Náš zlodějský virtuos nakoupil si hromadu raků a připravil si tolikéž šábesových svíček. Nedaleko za panským dvorem byl dosti vysoký kopec; v čas hostiny přinesl si raky na ten kopec, vetknul rakům do klepet po rozžaté svíčečce, postavil raky do řady, věda že polezou dolů k yodě, co tekla pod kopcem. Panstvo hodujíc za stolem, zpozorovalo z okna podivnou zář, postoupalo k oknům podívat se, ale nijak nechápali, co by to byla za zář, jen to vidí, že se ta zář pomaloučku pohybuje. Konec konců se dohodli, běžet tam se podívat. Taky vyběhli hostinu zanechavše na stole. Tu vběhl zloděj do komnat, shrábnuv pokrmy strčil do měcha a vytratil se do polí. Když se panstvo s kopce vrátilo, na stolech jak po vyhoření. Pochlubil se pán, jakého má šikovného «poddaného», zkázal pro něho, vyplatil a zloděj od hostů dostal ještě hromadu zlatáků přídavkem.

### O hřibovém semenu.

Jednou Pán Ježíš chodě po zemi přišel k jednomu jezeru, ze kterého tekli potůček, na němž byl postaven mlýn o jednom složení, a u toho stanul. Vida všecky apoštoly unavené a vyhládlé poslal sv. Petra k mlynářce, aby dal napéci dvanáct pecínku chleba a donesl k jezeru. Sv. Petr přijav celý tučet bochánku, po cestě rozumoval, že prozatím stačí se posilnití «devítimi» pecínky, i «skoval» tři za nádra; přinesl a podal tedy jen těch devět. Tedy Hospodin pravil: Petře, kázal jsem ti (přec) dat upíct dvanáct, a tys dal upíct devět . . . Sv. Petr, nechtěje, aby ho ostatní apoštoli měli za zloděje, vece: Místře, mlynářka všeho všudy měla tuze málo mouky, leďvá že upekla těch devět; víc není ani práška mouky. Někteří z apoštolů ozvali se řkouc: Hospodine, vystačí, když pojíme těch devět, a Mistr znaje co se s těmi pecínky přihodilo. Petr nic na to neříkaje

poklekna přijal bochníček i ostatní apoštolové si vzali, pomodlili se jak náleží i dali se do jídla, leč sv. Petrovi, jako hospodářovi, napívalo, co by se apoštolů na těch devíti pecínkách jen najedli, proto sám požil jenom skroječek, aby i ostatní apoštolů měli do syta. I najedli se všichni, že nezbylo ani odrobinky, pomodlili se, nasyceni jsouce šli dál. Ida cestou sv. Petra pojala hrozná slabota; pomysliv si, že tu slabotu snad zažene chlebem, co měl za »ňadrama«, a zas ostýchaje se druhým apoštolům ukázat, že chleba má, zůstával pozadu a začal po žvanci z bochánku udrobovat a pojídat. Pán, jako vševědoucí, rozuměl proč sv. Petr ostává pozadu; jal se ho nutit do řeči dávaje mu rozličné otázky, aby nemohl spolknout ukradeného chlebička, protože všecko co jen máličko měl pozvýchané, vyplouval z úst, aby mohl dáti jasné odpovědi na otázky, a kdyby nebyl vyplouval, byli by ostatní apoštolů poznali, že drží něco v hubě. A tak všechen chlebiček sotva požmoulaný pozvyplouval — ani sousta nedostal spolknout! Pán vida, že Petr už je všecek »na nic«, zastavil a pravil, Petříčku, něchtěl bys jest? Petr odpověděl: Pane kdo dá? Pán tedy řekl: inu, ubožáku, už vyprázdnil's a i záňadří? Vždyť měls tři pečínky »skované« na podruhou, a nyní přišla chvíle, jak sis myslil, že bude do čeho kousnout! — Tu Petr vida se přistiženým, odpověděl s největší lítostí: Mistře, opravdu jsem hodlal tak učiniti, jak na mne spadla ta slabota, chtěl jsem se posilnit a jedl jsem, ale nic jsem nedostal spolknout, neboť musel jsem ti dávat odpovědi a tož jsem všecko pozvyplouval, ba marným zvykáním ještě víc jsem slábl — odpust mi, že jsem ukřivdil druhým apoštolům, ukryv chlebiček na tu chvíli, kdy budeme tuze zemdeni, a skrz vlastní svou slabotu ani jsem se nezdržel a přec nijak neposilnil . . . i dal se do usedavého práce. Hospodin, znamenaje upřímnou jeho lítost, veče: odpuštěnat tobě vina, zes to ukradl s dobrým úmyslem, když ti aji selhalo, přec ať věc se obrátí na oslavení mého jména, neboť z každinkého moučného zrnečka, co jich bylo v tomto chlebě, vyroste po hříbku, a tak tento chleba budiž hříbovým semenem. — Jedva to Pán byl vyřkl, pohlédli apoštolů za sebe a uzřeli třikrát devaterou řadu hříbků; z každého bochníčka byl jiný hříbí druh. Jak byly tři pečínky tak vzešly i třikrát devaterý jedlé hříbky a až podnes je lidé s velkou ochotou sbírají sobě na výživu.

### Jak dva chasníci »dostali« žida.

Šli jednou dva chasníci lesem a potkali jedoucího žida, který natažený ve »fasunku« spal. Chasníci honem vypřáhli židova koně a jeden z nich odvedl koně houštím, ale druhý vlezl do chomouta, ohlávku dal si na hlavu a zapletl se do opratí. Tak se postroiv, stoupl si na koňovo místo a začal »fasuňkem« potrhovat. Žid probudiv se jal se opratě brát »na kratšo« a »pyskama« mlaskaje pohánět koně; avšak z nenadání uzřev, že místo koně stojí zapřáhnutý člověk, hrozně se ulekl a »seskoča« s voza vzkřikl: co je to? Chasník ohlédnuv se pravil: dost ses mě už natrápil. Byl jsem za pokutu proměněný v koně; tys mě všemožně sužoval, i holí tloukával i žrátí nedával. Touto chvíli jsem dopokutoval. — honem mě vypřáhni z vozu. Polekaný židáček na místě vypřáhl, stáhl chomout a ohlávku a se slzami (v očích) začal chasníka prosit, aby odpustil a netáhal po soudcích za to, že se člověkem vozil. Ruce chasníkovi líbal, vše co jen měl mu nabízel, i zboží i peníze, a jen (pořád) prosil, aby ho pustil. Chasník

vozu a zboží na něm nevzal, přijal peníze a pravil, inu, co si s tebou žide počnu, — vždyť sám nevěděl, že jsem byl člověkem; jdi si svou cestou — od-pouštím! Žid si vesele poskočil, že z tak veliké tísně vyvázl a běžel na trh koně koupit. A ten (druhý) chasník, co židovi byl koně odvedl, zavedl koně na trh a prováděl nabízejí prodat. Žid uzřev jej, ihned poznal svého koně a povídal si: už zas se proměnil v koně! Ten šelma jeden! Už zas číhá, jak by někoho ometl! Přistoupil k tomu chasníkovi, jak by smlouval se o koně a přihnuv se koňovi k uchu takto mluvil: hój, já tě včil už znám velmi dobře! Už mne neošidíš — a kdyby tě mi zádarmo dávali, nevezmu; omet si někoho jiného zas!

### Král a zloděj.

Byl jednou král a tomu četla »planeta«, že musí jíti krást, jak nepůjde, že náhle zemře. V noci ten král přestrojil se zlodějem, ide po městě, potkal druhého zloděje, ptá se ten zloděj: co jsi zač? a král pravil: jsem to co ty. — No tož pojďme krást. — A kam půjdem? Zloděj řekl: pojďme na financministra, ale král povídá: ne, půjdem na krále, ten má víc. Zloděj vlepil královi facku řka: král má peněz, ale jemu jich také moc třeba; u financministra je však »vyvlastněných« peněz až hanba . . . Šli tedy oba na financministra. Když tam vešli a si peněz jak náleží už byli nabrali, v té se financministr z nenadání vrátil; už jim nezbylo, nežli »skovat« se pod lůžko. Ale on na lůžku rozmlouvá si ještě chvíli s manželkou, a táto žena ptá se muže řkouc: ale jen mi pověz, jak bychom tomu králi měli udělat konec? a ministr na to: inu, jak král přijde zitra ke mně, tož mu podáme sklínku medoviny s jedem, vypijí a bude po něm. To se neptat, jak král zdvihal uši. Když všichni usnuli, tedy oba dva se vytratilí a včil zloděj pravil: teď se o peníze rozdělme, ale král řekl: k tobě zanesem, a jak mi jich bude třeba, přijdu si je od tebe vzít. Nyní tento král půjde se podívat na »pravdu«. Druhý den zašel si k financministroví; vskutku, podalí po sklínce medoviny — ministroví čistě, a královi s jedem. Ale onino se na chvílenku vzdálili, a ten král zatím zaměnil — svou sklínku postavil ministroví, a jeho postavil před sebe. Pravil král: nemám kdy, vypijme z čerstva medovinu, dlužno mi jíti po své práci. Sesedli se pít; jakmile financministr vypil svou sklínku, tak se i vyvrátil neživý. — Nyní třeba zaň vyvoliti jiného (financ)ministra; jedni (navrhovali) toho, jiní — toho, ale král řekl, mám už tady v městě, který bude ministrem, dal zavolat, a jakmile přišel, ptá se král: či mne poznáváš? Zloděj: ne. — Ale snad si vzpomeneš, jak's mě lískl »po škrani«? Zloděj se rozpomněl a ulekl, ale král pravil: nic se neboj, za to, že's mi dal pohlavek, tož za to tebe ustanovuju (financ)ministrem, a tak zloděj ostal ministrem. Od té chvíle i král i jeho království byli — bez státních dluhů (r. 1895 slyšel a napsal V. Basanovič.)

### Proč má čáp na hřbetě černý »flek«?

Kdysi dávno, po stvoření světa, začali si lidé Pánu Bohu stěžovat, že hadi a jiná všecka »žoužel« je prý nepotřebná, ať často uštkne, že z toho až dlužno mřít. Vyslechl Pán Bůh prosbu lidí, sebral všecky hady, žaby a jiné »potvory« do měcha, a sám, tuze pokdy nemaje, neboť (právě) topil v peci, zavolal k sobě čápa a odevzdal tento měch plný »žoužele«. A teď poručil zanést a vhodit měch se vším do moře. — Jenom — povídá Pánbů — hleď, nerozvazuj měcha! Pře-

hodil si čáp mých na záda a rese. Usedl si odpočinout a nedalo mu, nepodívat se co je v měše. Jakmile rozvázal, v té šust! a jedna zmiije vylezla. Začal čáp ji honit, ale zatím, co honil, všechny zmiije a žáby vylezly a skryly se po bařiskách. Přijda čáp vidí, že milý mých už všecek prázdný. Vrátil se k Pánu Bohu s velkým zármutkem a vypověděl, co se přihodilo. Pámbu pořád ještě v peci topil a uslyšev, že čáp rozkazu nespínil, tak se dopálil, že chytla nahořelé poleno pleštil čápa po hřbetě. Od toho času toto protivenství čápmvi ostalo v paměti. Tuze se na to mrzí a vzpomínaje, z jaké příčiny se mu přihodilo, až do dneška ostal nepřitelem hadů a žab; kdekolvěk na tu žoužel dopadne, ihned chytá a požírá. (Uslyšel Dominik Sirvydis.)



## Ruské přísloví.

Sebral nejdůst. p. prelát A. S. Petruševič ve Lvově.  
(Pokračování.)

V jedněch rukách chudoba nežije. — O chozjainu, gospodaru a gazdovi: Dům krásli se chozjainem (rolnický hospodář). — Chozjain dobrý i dům lepší; chozjain chud, v domě těž. — Pořádkem stojí dům; nepořádkem padne. — Šetrnost lepší přebytku. — Od tváře chozjaina živí se i kočka. — Běda tomu, kdo nepořádně žije v domě. — Ne krásná jizba kouty (okrášlenými obrazy); krásná pirogami (koláčemi). Na besedě je dobře, ale doma lépe. — Špatný rolník říká: po náš věk bude a po nás nechť tráva neroste. — Nejen rosa ale i pot tvoří úrodu. — Čechové: Pot chlebu první vláha. — Orej mělko, posej řídko, urodí se dílko (na Ukrajině velmi úrodné). — U štědrého skoupost na dně leží. — Cizí ruky lehké, ale ne k srdci. — Poláci: Cudze řeče lekkě, ale nie spore. Pracovitý lepší bohatého. — Němci: Sparschaft gibt Herrschaft.

O době setí se říká: Kdo skoro seje, semena netrať. — Posej v pohodě, větší úroda. — Ljaguški (žáby) křičí: Pora sejat! (Čas setí.) — Jarku (rýž) i žito sej v pololuní, oves dva dny potom. — Kukačka zakukala, doba setí lnu. — Hrdlička zavrkala, čas setí konopí. — Jakmile se komáři objeví, čas setí konopí. — Nesej pšenicu před dubovým listem. — Rosička kváče, oves skáče. — Ječmen sej, dokud kvete kalina. — Sej pšenicu, dokud olše list pučí. — Hrach sej na novém měsíci. — Poláci: Oziminu sej v teple a jařinu v kožuchu. — Když rolník seje ječmen osnatý hovoří jemu: Vhod mne do blata, budu, jak zlaťo. — K úrodě: V. R. Mnoho sněhu, mnoho chleba; mnoho vody, mnoho trávy. — Rané laštovičky, k šťastnému roku. — Jak v žitě stoklasu, bude chleba do nosu; jak žvonec, to chlebu konec. — Když se urodí sosnové šišky, urodí se ječmen. — Mnoho ořechů, nebo chroustů k úrodě prosa. — Mnoho žaludů na dubu k teplé zimě a plododrnému létu. — Mnoho malin, mnoho chleba. — Mnoho bělásků na kalužích, k úrodě medu. — Mnoho ryb k úrodě chleba. — Úroda ořechů, v budoucím létě mnoho chleba. — Když upadne čisto list z dubu a bříze, bude rok příznivý lidem i skotu. — Chladná zima k úrodě. — Velká jinovatka, mnoho sněhu, hiuboko promrzlá země ku chleborodu. — Za velké úrody prodávej ranše; za špatné, později. — Velká úroda jeřabin k nebláhemu roku. —

(Pokračování.)



## Ze záhorských matrik.

Sděluje P. Ant: SehnaI, farář v Paršovicích.

Rád se probírám ve starých, zaprášených matrikách. Co tu skryto románů, smutnoher i veseloher! A člověk vidí ten krátký kóloběh lidského života a všecko se točí okolo hřbitova, až v něm všichni zapadnou.

A co si tu člověk nazakládá, jakoby tu měl být věčně! Kde jsou ti furianti, jež jsem znal za svých chlapeckých let? Už na jejich místo nastoupili druzí a po nich přijdou zas jiní.

Kde jsou ty markantní, obrovité postavy záhorských rychtářů a dvořáků ve vyšivaných halenách s vydovkou na stranu, když se v neděli po ranní vyhrnuli ze Soběchlebského kostela a radili se o panu vrchním, o robotě a hospodářství. Dnes jsou jiné časy a jiní lidé. Dnes se mele jenom sama politika, která znemravňuje lid.

V Soběchlebích v letech 1783.—1835. byl rychtářem po 52 let Josef Podmol. Byl to muž přísný až do bezohlednosti ale spravedlivý, neohrožený, který neznal bázně oproti vrchnosti duchovní i světské. Když kdysi na zámku v Lipníku knížecí vrchní rozkřikl se na něho, že ho dá pro neposlušnost zavřít, řekl mu rychtář přísně: «Já už jsem přečkal vrchních!» A bez bázně zajel si ke knížeti Dietrichsteinovi a pověděl, co na vrchního věděl, a ten byl v krátkém čase přesazen kamsi do Čech do Chlumce.

A tehdá byl farářem v Soběchlebích Jiří Wiesner. Ač byli s rychtářem Podmolem sousedé, dobře spolu nevycházeli. Farář Wiesner byl hrdý a tvrdý muž, měl prý jeden rok až 13 kaplanů. Rychtář Podmol měl šest dcer a jednoho syna, na němž si mnoho zakládal; ale ten syn se mu nevydařil. Proti vůli otcově začal chodit za dcerou dvořáka Jančika z č. 4. A když se jevily následky toho poměru, farář Wiesner sezdal je bez povolení rychtáře Podmola. Rychtář zajel si do Olomouce do konsistoře a po přísném vyšetřování a vyslechnutí svědků byl farář poslán do vězení pro kněze tehdá na Měrov, kde pobyl 13 let. Chtěli mu pak dáti v Prostějova fáru, ale on nechtěl, že prý má děkanskou fáru v Soběchlebích (tenkrát bylo, co nyní je děkanství Kelecké, děkanství Soběchlebské), až pak mu dali pensi. —

Když přišla chasa k rychtáři prosit o muziku, tázával se: «A máš gatě? A máš boty? Dybisis to nechal na starý léta, abys nepřipadl na obec.» — «A jak se ti glancijó boty!» řekl k jinému chasníkovi; «lesi pak se svítijó taky tak v maštali koně?»

Jestliže se při muzice v bujnosti chlapci roz dováděli a chytli se pod krk, rychtář Podmol vzal «žilu» (býkovec) a to se na ty propocené košile lepilo! (Tančivali chasnici bez obleku.) A trvalo to hezky dlouho, než se jim ty «klobásy» (šmáhy) na zádech zahojily.

Rychtář Podmol měl, jak již řečeno, jednoho syna a šest dcer. Nejstarší dcera vdala se za Párala v Soběchlebích na č. 20. Druhá nechtěla žádného jiného, jen pacholka Matyáše; neměl ničeho, než co měl na sobě. Rychtář ko-

nečně svolil, a ona dostala 2000 zl. šajnu. (Jeden zlatý šajnu měl 40 kr. stříbra.) Koupil jim chalupu na Záhumení a za ostatek na Symersku pole od Zemanového. Třetí dcera zemřela svobodná na koleru.

Čtvrtý byl onen syn, který proti vůli otcově vzal si Jančíkovu. Dvořák Jančík byl lstivý a lakotný muž. Nedal své dceři ani krejcaru a mladí manželé se odstěhovali k Páralům, kde se jim narodili čtyři chlapci. Staříček rychtář Podmol umíraje poručil těm čtyřem chlapcům po 500 šajnu.

S druhou ženou měl fojt Podmol tři dcery. Dělal s Hradilem ze Symře «handel». Jedna dcera Veronika provdala se na dvorství Hradilovo do Symře a syn Hradilův vzal si Petronilu Podmolovou a přiženil se do Soběchleb na fojtství č. 39. ale měl býti u starého fojta «čekancem» (t. j. jako za pacholka, až do smrti rychtářovi.) Starý Podmol byl přísným i na něho a tak se milý Hradil za 14 dní po svatbě zastřelil, nabíl si flintu solí, ale žil v hrozných bolestech ještě 17 dní. Byl zaopatřen sv. svátostmi a želel svého skutku až skončil.

Tato rána zasáhla i rychtáře Podmola a on od té doby byl jako nalomený dub. Poslední dceru Rozalii vdal na Sehnalovo dvorství do Symře a druhý syn ze Sehnalova dvorství Antonín vzal si onu vdovu po Hradilovi, Petronilu, a byl ještě 3 léta «čekancem», až starý Podmol zemřel, a pak 13 let rychtářem až do r. 1848. Byl to poslední rychtář v Soběchleších, (jak svědčí nápis na hrobě doposud zachovalý) můj zvěčnělý otec. —

Není-li postava rychtáře Podmola hodna péra Baarova, jako jeho Cimburá? Dočká-li se naše Záhoří svého domácího povídkáře? Látky vděčné je zde dosti, jak ze života našeho lidu, tak z historie.

V Symři na č. 2. u Sehnalů byli dva syni. Starší František přiženil se v r. 1796, do Paršovic na dvorství do č. 8. u Vávříků. Starý Vávřík měl s první ženou dvě dcery a syna «hrbáčka». Oženil se po druhé. Když dělali «srokování» (svadební smlouvy), dělili všecko na dva díly a pro hrbáčka měl připadnout malý podíl. Když už chtěli svadební smlouvy podpísovati, vstala mladá žena starého Vávříka, která seděla potichu u kamen a přistoupila ke stolu a praví: «Dovoľte, vzácní páni, vy jste na něco zapomněli.» — «A na co?» táží se udivení páni. — «Vy istě zapomněli na ty, co ještě budou!» A bylo jich ještě osm! (Mezi nimi matka preláta dra. Jos. Symerského.)

Starý fojt Sehnálek z Rakového č. 10. odnesl během 30 let z čísla 8. v Paršovicích ke křtu 27 dětí, hned z místa, hned z výměny, některý rok i tři, dvojčátka na dvorství a jedno na výměně.

V r. 1806. provdala se druhá dcera Vávříkova Anna do Symře a vzala si Antonína Sehnala.

V Symři Antonín Sehnal měl tři syny. Nejstarší Josef přiženil se do Lhoty u Chvalčova, druhý syn Antonín přiženil se na fojtství (rychtu) do Soběchleb, vzal si dceru fojta Podmola, onu vdovu po Hradilu, Petronilu. Třetí syn Jan dostal dvorství v Symři a vzal si první ženu Podmolovu Rozalii, druhou ženu vzal si ze Soběchlebské fary, neteř faráře a děkana Pátka, a třetí žena byla Molčíkova ze Skaštic u Kroměříže.

